

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délután	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek			

Rizárták a magyar nemzetgyűlésből kivezetett képviselőket.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Budapest, dec. 1.

A pénteki parlamenti ülésből az Eskütt-ügy kapcsán keletkezett vitából kifolyólag több ellenzéki képviselőt kivezettek a palotaörfök, mivel több ízben súlyosan megsértették a házszabályokat.

A mentelmi bizottság hétfőn délután tartotta ülését ez ügyben, melyre idézést kaptak a kivezetett képviselők is, akik azonban nem jelentek meg, hanem levelet írtak a bizottság elnökéhez, azt fejtve benne, hogy a házelnökségnek nem volt jogában a palotaörföket igénybe venni.

A mentelmi bizottság ennek dacára megtartotta ülését és részletes javaslatot terjesztett elő a nemzetgyűlésnek, melyet a Ház változtatás nélkül elfogadott. A határozat szerint Györkit, Szilágyit huszonöt ülésről, Poppert, Kabókot huszonkét, Peyert, Esztergályost, Süttöt, Szabót, Klárikot, Farkast, Szedert husz, Peidlét tíz ülésről kizárták. Hebeltet pedig a Ház megkövetésére ítélték. Szilágyit kivéve, valamennyi szociáldemokrata képviselő.

A baloldali ellenzék hír szerint értekezletet hív össze, amelyen azonosítani akarja magát a szocialistákkal.

Megkezdték a Seipel elleni merénylet tárgyalását.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Wien, nov. 1.

A Seipel kancellár ellen elkövetett merényletkísérlet ügyében hétfőn kezdték meg Wienben a főtárgyalást.

Javorek, a merénylő kihallgatásakor azt állította, hogy nem akarta megölni Seipelt. Rosszul ment a sora, mindig azt hallotta, hogy Seipel az oka mindennek, azért követte el ellene a merényletet.

A tárgyalást kedden folytatják.

Nathusius szabadonbocsátásáért több francia állampolgár kap kegyelmet.

Páris, dec. 1.

A párisi német nagykövét köszönetét fejezte ki a német kormány nevében Herriotnak Nathusius szabadonbocsátásáért és közölte, hogy viszontszolgálat fejében több német fogságban lévő francia állampolgárnak kegyelmeznek meg.

Berlinből érkezett jelentés szerint Nathusius vérhasban megbetegedett.

Megalakult a horvát disszidensek pártja.

Kiáltványt boosítottak ki. — Pasity és Pribicevity tárgyalását. — Újból napirenden a Radics ellen életbeléptetendő intézkedések. — Kragujevácon is egységes a radikális-párt

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 2.

A kétnapos ünnep ideje alatt nem történt különösebb esemény a politikai életben.

Pasity miniszterelnök, aki délután részt vett az államalakulás emlékére tartott ünnepségen, délután felment kabinetirodájába, ahol egy óra hosszat időzött. Otttartózkodása alatt fogadta Pribicevity Szvetozar közoktatásiügyi minisztert, akivel hosszasan tanácskozott.

A miniszterek nagyrésze vasárnap és hétfőn a tövöröstől távol volt és csak ma térnek vissza Beogradba. Beavatottak szerint még a mai vagy a holnapi nap folyamán minisztertanács ülésnek lesznek, a melyeken állítólag folyóügyek mellett még Radicsék államellenes akcióinak leküzdéséről hoznak elvi jelentőségű döntést. Egyesek szerint viszont a kormány nem fog erélyesen fellépni a horvát köztársasági parasztpárt ellen, mert a mindinkább kisebbedő tábor nem jelent komoly veszedelemet. Mint ismeretes, ugyanis a pártban szakadás állott be. Lovrekovity képviselő több tekintélyes párttaggal kivált a

pártból és erőteljes mozgalmat kezdett Radics ellen.

Az új párt tegnap tartotta alakuló ülését Zágrebben. Elnöknek egyhangúlag Lovrekovityt választották meg. Együttal programot dolgoztak ki a választások idejére.

A gyűlésen kiáltvány szövegét fogadtak el, mely a közeljövőben nyomtatásban megjelenik. A kiáltványban Lovrekovity bejelenti, hogy miért lépett ki a horvát köztársasági parasztpártból. Ismerteti Radics akcióit és kifejti, hogy sohasem kérdezte mi a nép kívánsága, hanem saját akarata szerint dolgozott és nem kérdezte azt sem, vajjon helyes-e a párt a harmadik internacionáléhoz való csatlakozást.

Kragujevácon eddig két radikális lista volt, mert a múlt választások előtt Pantovity és Kojity szembekerültek egymással s mindketten külön radikális listán léptek fel mint listavezetők. Pantovity tegnap kifejtette pártbívei előtt, hogy az egység érdekében lemond jelölt-ségéről és így a kragujeváci listán az 1925. évi választásokon Kojity fog radikális jelöltként szerepelni.

Az Eskütt bűnpör.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 1.

Az Eskütt-ügyben hétfőn folytaták a tárgyalást.

Györki Imre és Weisz Ödön, akik eredetileg a kezdetől fogva védői voltak Esküttnek és a tanácsal történt nézetösszeütközésük miatt lemondottak volt védői tisztsükről, tegnap bejelentették az elnöknek, hogy újra vállalják a védelmet. Törekly elnök kijelentette, hogy tudomásul veszi a védőváltást, bár a törvény szerint ez nem volna kötelessége.

Az első tanu, akit kihallgattak, Térfy Béla nyug. közéletmészari miniszter. Elmondotta, hogy 1921 szeptemberében Nagyatádi Szabó öt bizta meg a földművelésügyi minisztériumban a vizsgálat lefolytatásával, ekkor azonban Eskütt már letartóztatásban volt.

Teljes határozottsággal állithatom, hogy a vizsgálatkor — mondta — a minisztériumi tisztviselőkkel szemben semmi gyanus sem merült fel. Legteljesebb impresszióm szerint Nagyatádi egészen távol állott

az illetéktelen pénzekről, ha ugyan ilyenek egyáltalában befolytak. Nagyatádit egyenlőleg is a legbizalmasabbnak tartja és nem is tételez fel róla ilyen alávalóságot.

Az ügyész kérdésére elmondotta még, hogy a vizsgálat megindítását Nagyatádi kérte.

A magyar házszabályrevizió vitája

Budapest, dec. 1.

A nemzetgyűlés hétfői ülésén a mentelmi ügy elintézése után a házszabályrevizióra tértek át. Az elnök bejelentette, hogy ötvennél többen a sürgősség kimondását kérték, egyúttal javasolta, hogy ez ügyben a legközelebbi ülésen döntsének, amit el is fogadtak. Ezután a bizottsági előadó ismertette a javaslatot, a mely a vitát, különösen a részletes vitát külföldi példák szerint erősen kortátozza, a szólásszabadság megsértése nélkül.

A javaslat felolvasása után szünetet rendeltek el, melynek lejárta után az első szónok Griger Miklós keresztényszocialista volt.

Rómában temetik el Puccinét.

Országos gyász készül Itáliában.

Bruxelles, dec. 1.

Giocomo Puccini, a legnépszerűbb modern olasz operaszerző belgiumi turnéján. Brüsszelben szombaton délután hirtelen elhunyt. Halálának oka cukorbetegségből elfajult gégerák, amiért műtétnek vetette alá magát és az operáció után szívgyengülésben halt meg.

Puccini halálhíre a legmélyebb hatást keltette egész Európában, de különösen hazájában. A hírt azonnal közölték az olasz királlyal, a pápával és a szenáttussal, melynek csak néhány napja a tagja.

A brüsszeli olasz kolónia ünnepélyes temetésről akart gondoskodni, a kormány azonban elhatározta, hogy holttestét Rómába szállíttatja és államköltségen temeti el.

Puccini ősrégi muzikus családból származik és 1858-ban született Luccában. Első operája, amellyel nevét szárnyára vette a világ, a Willi volt, amelyet hamarosan követett a Bohémek, Tosca, Píllangó kisasszony, Nyugat leánya, Manon, Lescart és számos opera a melyek diadalmas életpályájának egy-egy újabb állomását jelentették.

A védők Marffyék felmentését kérik

Budapest, dec. 1.

A bombapörben folytatták a védőbeszédet a hétfői tárgyaláson. Valamennyien felmentést kérnek. A tárgyalás befejezését holnapra várják.

Az angolok uralják Karthuban a helyzetet.

Kairo, dec. 1.

A karthuni zöndülők megadták magukat. Két angol tiszt esett el és nyolc sebesült volt az összeütközés során. A zendülésben összesen két szudáni csapat vett részt.

Kairo, dec. 1.

A diákok kiáltványban bejelentik, hogy felveszik a harcot a Zivar-kormány ellen.

Gibraltár, dec. 1.

Az angolok újabb csapatokat szállítottak át Gibraltárból Egyiptomba.

Vád alá helyezték Weltner Jakabot.

Budapest, dec. 1.

A törvényszék vádtaácsa tegnap határozott az emigrációból hazatért Weltner Jakab ügyében és úgy határozott, hogy felségsértés és lázadásért vád alá helyezi.

A magyarság önállóan vesz részt a választásokon.

Az Országos Magyar-Párt jelölt-értekezlete Szuboticán.

— Saját tudósítónktól. —

Beeskerek, dec. 2.

Az országos Magyar-Párt elnöksége és intéző-bizottsága vasárnap Szuboticán ülést tartott, amely alkalommal afelett határoztak, hogy a magyarság mily módon vegyen részt a februárban tartandó országos képviselőválasztásokon. A döntés úgy szól, hogy a magyarság nem kooperál a választásokon más pártokkal, hanem úgy a bácskai kerületben, mint a felsőbányai kerületben önálló listával lép föl és így vesz részt a választási küzdelemben. Ugyancsak vasárnap döntöttek a vajdasági magyarság Szuboticán összegyűlt képviselői a jelölések dolgában is.

A jelölt-értekezlet lefolyásáról egyébként alábbi tudósításunkban számolunk be:

Az országos párt központi bizottságának ülést, amelyen az elnökség tagjai valamennyien és a vidéki szervezetek kiküldöttjei nagy számban jelenek meg. Sántha György dr. az országos párt elnöke nyitotta meg.

Üdvözlő a szép számban megjelenteket és előadja, hogy a mai értekezlet tárgya a jugoszláviai magyarság politikai állásfoglalásának megállapítása a közelgő országos képviselőválasztások alkalmával, azután pedig a nemzetgyűlési képviselőválasztásokra a jelölések megajánlása. Az első pontra vonatkozólag felkéri dr. Várady Imrét, hogy terjessze elő az elnökség javaslatát.

A magyarság önállóan vesz részt a választásokon.

Dr. Várady Imre emelkedik szóásra és a következőkben indokolja az elnökség megbízásából előterjesztett javaslatot:

A ma délelőtt megtartott elnökségi értekezlet megtisztelő bizalmából óhajtom Önökkel közölni nagyjában azokat a politikai irányelveket, amelyek minket a legközelebbi jövőben kell hogy vezessenek. Meltóztatnak valamennyien tudni, hogy a választások szenvedélye ifjú királyságunk egész területén meglehetősen hatalmába ejtette a lelkeket. A magyarság már korábban és ma délelőtti határozatával újra kimondotta, hogy a választások hullámaiba teljes erővel beleveti magát. Igaz, hogy a választói névjegyzékek a mi szempontunkból még nem teljesek, igaz, hogy mindenki, aki választójoggal kellene hogy bírjon, a választói névjegyzékbe felvéve még nincs, aminek az lesz a következménye, hogy magyarságunk számarányának megfelelő parlamenti képviselőre nem fog juthatni, de ennek tudatában is, a magyarság teljes erejével óhajt a választási küzdelemben résztvenni.

Három kérdés áll előttünk: Vajon csatlakozunk-e a hatalmat kezében tartó kormányhoz, avagy együtt menjünk-e a kormánnyal szembenálló mai ellenzékkel, vagy pedig sem az egyikhez, sem a másikhoz nem csatlakozva, önálló listával, önállóan, függetlenül menjünk a választási küzdelemben?

Meggondoltunk minden eshetősé-

get, fontolóra vettük azt, hogy a magyarságnak milyen könnyebbége, milyen választási előnye lehetne abból, ha a hatalmat kezében tartó kormány védőszárnyai alatt menne a választási küzdelemben. Átgondoltuk ennek minden előnyét, de számoltunk ennek esetleges hátrányával is. Latba vetettük viszont azt is, hogy bennünket hála-érzése fűz a volt kormányhoz, a mai ellenzékhez — a politikai hála-érzete, mert hiszen a volt kormány rövid uralma alatt máris újból megadta azt a lehetőséget, hogy a Magyar-Párt ismét dolgozhatik. Csak hogy a vezető szláv államférfiak választási politikai nyilatkozataiból a magyarság meg kellett hogy tudja, hogy most nem egyszerű kormányválságról, nem egyes pártoknak a hatalomért való versengéséről van szó, a megszólalt vezető szláv államférfiak mindnyájan határozottan és félreérthetetlenül kijelentették azt, hogy ez a mostani választási harc nagy alkotmányjogi alapelvekért, az állam belső berendezésének nagy alapkérdéséért folyik; a krízis, amelybe jutottunk, nemcsak egyszerű kormányválság, hanem egyenesen alkotmánykrízis.

Ennek tudatában érelődött meg bennünk az a megfontolás, hogy mi tovább nem mérlegelhetjük azt, hogy magyarságunkra mi hasznosabb: a hatalomhoz csatlakozni vagy hallgatni hálaérzetünk szavára. Nekünk is elvi álláspontra kellett helyezkedni és felvetni a kérdést: van-e az ilyen adott viszonyok között a magyarságunk joga ahhoz, hogy ebbe a nagy alkotmányjogi viaskodásba — amelyről az államalkotó többség úgy gondolkozik, hogy az saját belügye, — beavatkozzék olyként, hogy a mérleg serpenyőjébe az ő szava is beleesék. Mindezt higgadtan mérlegelve a mai elnöki értekezlet arra a meggyőződésre jutott, hogy a magyarságra nem marad más választás lehetősége, minthogy ebbe a nagy alkotmányjogi vitába bele ne avatkozzék.

Ez a politikai megfontolás vezette az elnökséget akkor, amikor úgy határozott, hogy igenis részt veszünk a választási harcban, de se jobbra, se balra nem tekintünk, nem csatlakozunk sem egyik, sem másik párthoz, hanem önálló listával lépünk fel.

Az értekezlet Rakoncz Gergely és Tóth Ferenc felszólalása után egyhangulag hozzájárult dr. Várady Imre előadásához, amire dr. Sántha elnök kimondta az egyhangú határozatot, amely szerint az SHS királyság magyarsága a választásokon önálló listával vesz részt. Majd felkérte az elnök Szántó Róbert főtitkárt, hogy ismeresse a jelöltek névsorát.

A képviselőjelöltek névsora.

Szántó Róbert előadja, hogy a jelölés egyelőre csak a szuboticai kerületben teljes. A felsőbányai és noviszádi kerületben csak a listavezető és egyes jelöltek nevei ismertek, a járási jelöltekre nézve még

nem érkeztek be az egyes szervezetek jelentései, hasonlóképpen nincs meg még a szombori kerület listája. Az eddigi jelölések a következők:

Felsőbányai kerület.

Listavezető: Dr. Várady Imre.

Noviszádi kerület.

Listavezető: Berecz Kálmán szrbobrani plébános.

Szuboticai kerület.

Listavezető: Dr. Várady Imre.

Járási jelöltek:

Szubotica város: Dr. Nagy Ödön ügyvéd, helyettese: Vidákovics H. Kálmán iparos.

Szubotica külkerület: Konec András kiscgazda, helyettese: Görög Alajos kiscgazda.

Szenta város: Dr. Csettle János.

Szentai járás: Dr. Király Károly ügyvéd, helyettese: Dr. Sirelitzky Dénes ügyvéd.

Topoljai járás: Dr. Gráber László ügyvéd.

Szarakaujizsai járás: Dr. Csettle János.

Ezután bejelenti az előadó, hogy a felsőbányai kerületben Gráber László dr.-t, az országos és a bácskai párt egybehangzó kívánságára, megválasztásának feltétlen biztosítása céljából a két legerősebb járásban már jelölték.

Az intéző-bizottság a bemutatott jelölőlistát egyhangulag elfogadta, mire elnökölő dr. Sántha György az értekezletet berekesztette.

A beográdi érsek ünnepélyes eskületétele.

P. Rodics Rafael magánkihallgatáson a királynál.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 2.

P. Rodics Rafael, az újonnan kinevezett beográdi érsek pénteken délelőtt a királyi palota fogadóterében a királyi palota fogadóterében a szertartás lefolyásáról P. Rodics Rafael érsek a következőket volt szíves munkatársunknak elmondani:

Délben fél tizenkét órára tüzték ki az eskütétel idejét. A fogadóteremben a jelzett időben megjelent Jankovity udvari miniszter, Trifunovity Misa vallásügyi miniszter, Pellegrinetti pápai nuncius és Wagner beográdi katolikus lelkész. Néhány pere múlva benyitott a király is, mire megkezdődött a szertartás. Wagner lelkész rövid imát mondott, majd felolvasta az eskümentát, melyet esküre emelt ujakkal utána mondottam. A szertartás végeztével

a király magánkihallgatáson fogadott.

Öfelsége legelőbb is a beográdi székesegyház felépítése, majd a kuncseráció felől kért felvilágosításokat, végül eddigi elősorom, tanulmányaim iránt érdeklődött. Előzőleg szívélyesen gratulált, amikor is megköszöntem a magas helyen megnyilvánult bizalmat, melynek folytán jóváhagyták kinevezésemet. Együttal biztosítottam a királyt, hogy nemcsak vallásos, hanem államhű polgárokat is fogok nevelni a népből.

A király rendkívül szívélyesen fogadott és meleg jóleső közvetlenséggel folytatott beszélgetést. A terembe léptekor kezét adott, majd a bucsuzáskor is és biztosított, hogy egyházam ügyében bármikor számíthatok egyes jóakarataira és támogatására. A kihallgatás mintegy nyolc-tíz percig tartott.

Kooperáció készül a demokraták, a független radikálisok és a harcosok között.

Setyerov Szlavkó dr. nyilatkozik a tárgyalásokról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 2.

A demokrata-párt vezetői és a független radikálisok, valamint Protityék becskeréki disszidens csoportjának vezetői között már napok óta beható tárgyalások folynak. A tanácskozásokról ezideig még nem szivárogtak ki megbízható, hiteles érdeklő hírek, a beavatottak pedig megtagadtak minden bővebb információt. Tegnap a tárgyalások folytatódtak és délig oly mederben folytak, hogy biztosra vehető a végleges megegyezés. A megállapodás szerint az említett pártokhoz csatlakoznak még a harcosok, (ratnicik) akik a múlt választásokon önálló listával szerepeltek az Észak-bánságban — és valamennyien egyöntetűen vesznek részt a februári országos választásokon.

Munkatársunk felkereste a Becskereken tartózkodó dr. Setyerov

Szavkó országgyűlési képviselőt, a tárgyalások egyik vezető tagját, hogy a legilletékesebb helyről tudja meg, mennyiben felelnek meg az elterjedt hírek a valóságnak.

Setyerov képviselő megerősítette értesülésünket minden vonatkozásban és kijelentette, hogy tényleg kooperáció van készülében a demokrata-párt és a független radikálisok Mihajlovity és Ivanity frakciója, valamint a ratnici (harcosok) pártja között. A választásokon eszerint közös listával lépnek fel, amelyet mind a négy párt szavazói támogatnak. A jelölések ügyében, valamint a részletkérdések felett most vannak folyamatban a megbeszélések. A megállapodás természetesen csak a Felsőbánságra, vagyis a becskerék-kikindai választókerületre szól.

HIREK

— december 2.

Az állam megalakulásának ünnepe. Tegnap ülte meg a megszületett ország között az ország lakossága az állam megalakulásának és a szerbek, horvátok, szlovének egyesülésének évfordulóját. Beeskerek is méltóan kivette a részét az országos ünnepből. Az üzletek egész nap zárva voltak, a lehuzott redőnyök és a népes korzó ünnepi külszint adtak a Pó-utának. A házak lobogódszít őríttek és sok ablak virágokkal és szőnyegekkkel volt feldíszítve. Tíz órakor ünnepi istentiszteletet tartottak valamennyi hitfelekezeti templomban, amelyen egy pár polgári mint a katonai hatóságok testületileg résztvettek.

Mise után felvonult a katonaság, majd a megyeháza előtt a katonazenekar sítahangversenyt adott.

Beogradból jelentik: Tegnap ünnepelték Beogradban az állam megalakulásának hatodik évfordulóját. Ez alkalommal a beográdi székes-egyházban ünnepi istentiszteletet celebráltak, amelyen megjelent a király és királyné és kísérete, a kormány részéről Pasity miniszterelnök, Pribicevity, Makszimovity és Lukinity miniszterek. Jovanovity házelnök, Marjanovity Beograd város polgármestere és a diplomáciai kar. Az istentisztelet végeztével a királyi pár az udvarba hajtatott. A diplomáciai kar tagjai bejegyeztették nevüket az udvari emlékkönyvbe. Délután a Terazzián térzene volt.

Alekszjevity főispán Beeskereken. Alekszjevity Mita, a beográdi kerület főispánja szombat és vasárnap hivatalos ügyekben Beeskereken tartózkodott. Tegnap Sztaribecsejre utazott, hogy résztvegyen a Petar szobor-leleplezési ünnepségen. A kerület képviselőtestületében kivül még megjelent Rankovity Jovan novibecseji főszolgabíró és Sztójity Damján megyei jegyző. A főispán Sztaribecsejéről visszatér Beeskerekre, ahonnan majd Beogradba utazik.

Felmentett rendőrkapitány. Abelügyminisztérium felmentette állásától Markovity Pera velikakikindai rendőrkapitányt.

Népgyűlések a Felsőbánságban. Popovity Sztóján, a demokrata-párt novibecseji képviselőjelöltje vasárnap Melencin népgyűlésen vett részt, amelyen a párt programját és a politikai helyzetet ismertette. Kivül még Papity ottani dobrolóját tartott beszédet. Melenciről Tarasra ment át, ahová Melenciről hosszú kocsisor kísérte. — Hasonlóképpen tegnap tartott népgyűlést a szocialista-párt is, amelyen mintegy másfélszer személy vett részt. Divac Nedeljko listavezető és Csaplja Kázmér járási jelölt beszélt a lelkes hallgatósághoz. Divac kifejtette, hogy nem kívánatos személyek is beavatkoznak a politikába és ezek a szoldateszka emberei, akiknek előbb polgári ruhát kell öltetni és csak azután vegyenek részt az államvezetés munkájában. Fejtette a kisebbségi kérdést is és megkérdezte az egybegyűlt főmeztől vajjon helyes-e, hogy a kisebbségek ne legyenek az államalkotó többséggel egyenjogúak. A gyűlés néhány illuminált állapotban lévő egyén megakarta zavarni, a rendőregy erélyes közbelépésével azonban ezt megakadályozta.

Ujabb változások a város és rendőrség vezetésében.

— A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 2.

Beeskerek város és a rendőrség vezetésében nagyarányú személyi változások történtek, amennyiben felmentették állásától dr. Bozzay Aladár városi főjegyzőt és Stefanovity Milos rendőrkapitányt és helyükbe új főtisztviselőket neveztek ki.

Alekszjevity Mita dr. főispán végezte a kinevezéseket, illetve a felmentéseket. Beeskerek városához polgármesterhelyettesé Rajity Tina árvaügyi tanácsnokot nevezte ki, aki korábban a város főjegyzője volt. Berberszki Gyurica felmentése után pedig egy ideig vezette a polgármesteri hivatalt. Főjegyzővé a felmentett Bozzay Aladár dr. helyébe Mijatov Mija volt központi főszolgabíró került, míg Bozzayt Torontálnegyvezhez árvaszéki ülnöknek nevezte ki. Ezzel egyidejűleg felmentette állásától Stefanovity Milos rendőrkapitányt és a rendőrség élére Matity Misa eddigi alkaptányt állította, rendőrkapitányává viszont Dimitrijevity Neven volt rendőrkapitányt nevezte ki. Gavrilov Ljuba eddigi bünyügyi alkaptány viszont járási szolgabírói állást kapott Alibunáron. Beeskerek városi adótanácsnok Bodnár Sándor volt novibecseji jegyző lett.

Részint főispáni, részint pedig belügyminiszteri határozattal a következő kinevezések és felmentések történtek még:

Tyosity Nebojsa bezdáni vasúti komeszárt Novakanjizsára főszolga-

bírónak, Rakity Szlávkó vrsaci városi tanácsnokot, vrsaci járási főszolgabírónak Kojicsity Nedeljót módosi szolgabírónak, Birimac Radoszavot kanjizsai szolgabírónak, Sztójity Jovant megyei árvaszéki ülnöknek.

Községi jegyzőknek nevezték ki a következőket:

Krajity Milant Vljakovára, Tararovity Milost Hajfeldre, Dimity Szvetiszlavot Orlovára, Klapka Antalt Idvorra, Zita Alekszandert Barandára, Lozanesity Milant Borcsára, Szávity Dobrivojt Malitorákra, Mihajlovity Aritont Hrvatszkineuzinára, Borovanski Gézát Számosra, Popov Pérát Szrpszkiaardára, dr. Moszkovita Luka volt boscsári jegyzőt Szrpszkaernjára, a felmentett Velemirovity Ljubomir helyébe Zlatkovity Koszta volt kulpmi jegyzőt pedig Boesarra.

A kinevezettek egy részét néhány nappal ezelőtt más helységbe delegálták, kinevezésüket azonban az említett módon módosították. Használóképpen megváltoztatták azt a határozatot, amellyel az alábbi jegyzőket felmentették, illetve áthelyezték és meghagyták eredeti állomáshelyükön a következőket:

Vuletin Gigát Beeskereken városi jegyzőnek Pretz Hugót Nemaeski-elenőrné, Popovity Bozsídárt Deszpotovácson Kern Ervint Velikitorákon, Hendl Nikolát Supljaján, Parkajity Szimát Cseszteregen, Veszelinovity Szvetiszlavot Surjánon.

Az egyik cukorgyári elítélt hozzátartozói a vádlottak padján.

Beeskerek, dec. 2.

1923 augusztusában történt, hogy a beeskereki ügyészség fogházából furlangos módon megszökött a cukorgyári kettős rablógyilkosság és az ezzel kapcsolatosan kiderített többi büncselekmény egyik elítélteje: Bugár Ilija. A törvényszék büntető tanácsa a főtárgyaláson tizenöt esztendői fegyházzal sújtotta, melyet másodfokon a tábla is megerősített. Kézrekerítése érdekében nagyarányú nyomozást indítottak, értesítették az összes határállomásokat és határőrségeket, eredménytelenül azonban, mert a megszökött fegyencnek nyoma veszett. Valószínű, hogy a fogházból való megmenekülése után nyomban, még az éjszaka leple alatt elhagyta az ország területét és Romániában keresett menedéket.

A nyomozás során az a gyanu merült fel Bugárnak a szomszédos Écska községben lakó hozzátartozóival szemben, hogy elősegítették szökését. Bugár, Jovan nevű apja, Flóra felesége és Tódor öccse ellen eljárás is indítottak, melynek befejeztével az ügyész vádiratot adott ki ellenük. A vádirathat bünrészeséggel terheli mindhármukat és ezért súlyos büntetés kiszabását kéri.

Szombaton tartotta meg a beeskereki törvényszék büntető főtanácsa ez ügyben a főtárgyalást. A vádlottak padján Bugár Jovan és Bugár Tódor écskai földmivesek és Bugár

Flóra ült. Bunity Ivó törvényszéki bíró, tanácselnök olvasta fel a vádiratot, majd megkezdte egyenkint a vádlottak kihallgatását.

Arra a kérdésre, hogy bünyösnek érzik-e magukat, egyöntetűen kijelentették, hogy ártatlanok, mert Bugár Ilija szökéséről csak a nyomozást vezető csendőrök útján értesültek s őt magát letartóztatása óta nem látták.

A bizonyítási eljárás befejezése, valamint a vád- és védbeszédek elhangzása után ítélethozatalra vonult vissza a bíróság. A büntető tanács a Bugár Jovan, Bugár Tódor és Bugár Flóra ellen emelt vádakot nem látta beigazoltnak s ezért felmentő ítéletet hozott.

Bugárék bünyüvével a cukorgyári monstre bünyör aktái véglegesen lezárultak. Az egyik bünyös csendőrgolyó által halt meg a nyomozás során, a másikkal a tudóvész végzett a beeskereki fogházban, a harmadiknak hóhérvétel jutott büntetésül és tizen a mitrovicai fegyintézetben eszik életfogytiglan vagy évekig a rabok keserű kenyerét. Az egyetlen Bugár, akinek sikerült kiszöknie a földi igazságszolgáltatás sujtó keze alól, neki azonban az örök rettegés és bujdosás, nyugodtság nélküli hányatott élet jutott osztályrészül, melynek horizontján Damokles kardjaként ott lebeg a rém, hogy felismerik, elfogják és az ő kezére is rácsatolják a csörgő, súlyos vasbilineseket. Tizenöt esztendőre.

Kinevezés. Jovanovity Brankót Dapljajára községi jegyzőnek nevezték ki és nem Supljajára, ahogy vasárnapi számunkban tévesen közöltük.

Szoborleleplezés Sztaribecsejen és Dubrovnikban. Dubrovnikban tegnap helyt le a Petar király szoborleleplezése, amelyen a kormány részéről Trifkovity Márk és Grizogono miniszterek vettek részt. A király képviselőtestületében megjelent Hadzity tábornok beszédében méltatta a nap jelentőségét.

Sztaribecsejen ugyancsak tegnap volt a leleplezése Petar király emléksobrának. Az ünnepségen Jevgyevity Dobriszláv, az „Orjuna” területi szervezetének elnöke mondott beszédet. Kijelentette, hogy egész Jugoszlavia azt akarja, hogy a dubrovnik szobrot Triesztig, a sztari-becsejit pedig Temesvarig és Bécsig vigyék és hirdesse a népgyűlés és eszméjének valóra-válását.

Mihajlovity képviselő Beeskereken. Mihajlovity Szvetiszlav országgyűlési képviselő, radikálispartii jelölt, tegnap Beeskereken tartózkodott, ahol parthiveivel folytatott tanácskozásokat.

Véres összetűzés a Hanao és a rendőrség között. Beogradból jelentik: Karlovcán tegnap a Hanao egyik csoportja és a rendőrség között véres összeütközés történt, amelynek több súlyos és számos könnyű sebesültje van.

Megismétlik a Mihályiné két lányát. Bas Fekete László nagysikerű négyfelvonásos vígjátékát, a Mihályiné két lányát, melyet zsufol ház mellett kétszer adtak, december 8-án, hétfőn közkívánatra megismétlik.

Agyonütötte egy ledőt fal. Sztankov Iván szrpszkiitebeji földmives vasárnap rozoga, düledzőfőben lévő állójának leszedésén fáradozott. Munka közben az egyik fal türelen edült és maga alá temette a közelben tartózkodó földmivest. A jalkiáltásokra elősiető házbeliel csak hosszú faradozás árán tudtak a ronokat eltakarítani és a súlyos sérültet megszabadítani a testére nehezedő törmelkektől. Sztankovon a gyorsan előhívott orvosi segítség sem segíthetett, egy óra alatt sebeibe belehalt.

Kiegészített képviselőtestület. Padaj község képviselőtestületét a belügyminisztérium egy Beeskerekre érkezett leirat szerint nyole taggal pótolta.

A zagrebi egyetemi hallgatók tüntetése Zagrebból jelentik: Az egyetemi ifjuság tegnap tüntetést rendezett, mert a közoktatásügyi miniszter több egyetemi tanárt nyugdíjazott. Az ifjuság testületileg egyes tanárok lakása elé vonult, majd az egyetem épülete előtt tüntetett. A rendőrség szétzavarta a manifesztálókat.

Asszonyoknak nélkülözhetetlen!

* Irodaáthelyezés. Az M. de Brousse & Cie nemzetközi szállítmányozási vállalat ez uton közli ügyfeleivel, hogy irodáját a Szerb Korona-szálló I. em. 2. sz. alá helyezte át.

* Vas- és fémöntvényeket készítőnél, Veliki Beeskerek. — Telefon: 329.

Speciál irógépjavító műhely:
Hirseh Aladár — vigyázat! — a
Dungyverszki-sörgyár főbejárataival
szemben. Irógépek jókarban tartá-
sát elvállalja. Telefon 86.

Az **Aller képes családi lapja** a
legmodernebb és legérdekesebb il-
lusztrált lap. Igazi családi lap,
emellett azonban friss ötletű, az
egész világ érdekességeit, az embe-
riség minden problémáit felölelő
ujtság. A komoly gondolkodó férfi,
az asszony egyaránt talál benne
magának való témát, emellett a
gyermekvilág tudásszomját és ér-
deklődését is szolgálja. Nagy,
negyven oldal terjedelmű lap, száz-
nál több illusztrációval, köztük sok
szép színes érdekes képpel. Tar-
talma mindent felölel. Számos ér-
dekes elbeszélést, sok tudományos
cikket s emellett kacagtató illusz-
trált amerikai stílusú humort is
nyújt. Minden tekintetben figye-
lemre méltó páratlan illusztrált
lap ez, amely gazdag tartalmához
és nagy terjedelméhez képest a
legolcsóbb képes újság. Az ára
mindössze 10 dinár. Eddig 19 száma
jelent meg a lapnak egyre fokozódó
érdeklődés mellett. A lap kapható
az Orientnél s ugyanitt raktáron
megszerezhető a lap összes régebbi
számai, úgy hogy akinek vala-
melyik száma hiányzik, az Orientnél
bármikor megkaphatja. Ismétel-
ten ajánljuk a lapot mindenki fi-
gyelmébe.

Dr. Pesić Aron

orvosi laboratóriuma
(Velikibecskerek, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat
mellett minden az orvosi praxisban
előforduló klinikai, kémiai és mik-
roszkopi vizsgálatokat végez. Neve-
zetesen:

- Köpet (tuberkulózis bacillu-
sokra). Gyomortartalom. Vizelet.
- Bélsár. Húgy- és ivarszervek
váladéka (tripper, syphilis). Vér
(vérszegénység, malária) stb.

Művészet.

Kaufér Leó hangversenye. A téli
szezón első hangversenye szombaton
este zajlott le a Chevre-ház nagyter-
mében, amely alkalommal Kaufér
Leó, az ismert nevű hegedűművész
gazdag programmal lépett a közön-
ség elé. Kaufér Leó mesteri játéka-
ban már volt alkalmunk egy ízben
gyönyörködni, de mostani szereplése
még jobban megerősítette azt a
mély hatást, amely első fellépte al-
kalmával a közönséget rabul ejtette.
Az első részben Mozart, Corelli és
Mendelson szerepeltek műsorán és
az előadott darabok mindegyikét
tökéletes elmélyedés, megkapóan
meleg tónus és az interpretálás fi-
nom előkelősége jellemezte. A ma-
sodik részben, amelyben Pugnani
Preludium Alegrója, továbbá Kreis-
ler Gossee, Burmester és végül Hu-
bay Zefirje szerepeltek, az ünneplé-
művész technikai tudásának adta
kiváló bizonyosságát. Különösen a
Preludiumban és a Hubay darab-
ban néhány gyönyörű futamot csalt
ki hegedűjéből és ezekben a technikai
nehézségek fölényes lebirásával
cantilenájának szívből fakadó, mély
zengése párosult. A közönség viha-
ros tetszésnyilvánításának engedve,
a mester műsorát Weber gyönyör-

riően előadott Walzerével töltötte
meg.

A kisérletet Rubin Böske látta el
oly művészi tökéletességgel, annyi
mesteri tudással, hogy a nagy siker-
ből neki is méltó rész jutott ki. Er-
ről a kisérletéről mint nagyszerű tel-
jesítményről kell megemlékeznünk,
mert finomságában, a hegedűszólam
színes és gazdag aláfestésében ki-
forrott, szárnyaló művészet nyilvá-
nult meg. A közönség, amely a ter-
met zsufolásig megtöltötte, mind-
két előadót zajosan ünnepelte.

TOZSDE

December 1.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 123, Buda-
pest 69-50, Newyork 517, Milánó
2251, Prága 1553-75, Varsó 99-50,
Szófia 830, Bukarest 265, Beograd
750, London 2398, Páris 2797-50.

Budapest. (Zárlat.) Szokol 2214—
2233, Dinár 1064—1085, Dollár 74090,
Frank 4030—4060, Lei 352—362, Lira
3220—3255, Osztrák korona 10445—
10666.

Mindenki o vassa el!

A legpontosabb óra-
javításokat, szolid árak
mellett, csak

Biebel Hermann

órásmester (Korona u.
2.) végzi. Mindenféle
órajavítást, ugmint:
Cronograph, Cronome-
ter és ütőszámkészíté-
szebőrákat jótállás mellett elvállalok — Legnagyobb választék
modern ingaórákban a legszebb
dupla és hárfagongütésel

Nagy választék arany- és ezüstórákban
BIEBEL HERMANN. 2184

Női-, férfi- és gyermekharisnyák

ugyiszintén kötött-, szövött- és tükör-
árú, rövidárúcskék legolcsóbban
Klein Jenő lerakatában **Lavozslov**
Trebünyél Velikibecskerek, Alek-
szandrova Fő) u. 12. sz.

Kirakatunkat ne mulassza el meg-
tekinteni. 2054

KOHN DEZSŐ

aranyműves, ékszerész és vésnök
Velikibecskerek, Pupinova u. 14. Benőátjárát

Készít mindennemű arany és ezüst
ékszert a legmodernebb kivitelben
Vállal javítási és vésnöki munkát. Tört
aranyat a legmagasabb napiáron vesz

Egy 15 hónapos bika eladó.

Bővebbet:
Anton Menthes, Szécsánj.

A legszebb karácsonyi ajándék a levélbélyeggyűjtemény!

Szállítok: Egy gyűjteményt 500
különböző levélbélyeggel csak 40
dinárért. Egy nagy gyűjteményt
1000 különböző belyeggel csak
100 dinárért. 2328

A pénz előzetes beküldése mellett
portómentesen, utánvét nélkül 8 Din
portóra. Kérjen árjegyzéket is Jugo-
szlavia legrégebbi levélbélyeggyűjtő-
jától, **STEINER ZIDOR**, Brod a Száva m

MINDEN ÓRA ROSSZI!

Igy szokás panaszkodni. De vigye
el azt a rossz órát 2316

REISZ SÁNDOR.

hoz Velikibecskerek, Brogradzka (Észak)
utca II. szám, a Potyka-vendéglő mellett,
meglátja, jó óra lesz belőle!
Ugyanott dus raktár inga- és egyéb
falórákból, finom gyártmányu zseb-
órákból és kitűnő ébresztő órákból.

Karacsonyi és újévi ajándéku
alkalmas aranyékszerek.
Meglepő reklámárak!

Különbejárati egy vagy két butorozott, esetleg butorozatlan lakást keres

a centrumban Dan Bekvenyi filmrendező
Ajánlatok Komedia-Film, Brigadira
Risztyia u. 262. szám alá küldendők.
2842

Red Oil Company
Braća Komlós
Velikibecskerek.

Iroda: Pupinova (Árpád) u. 4.
Telefonszáma 135.

Ajánl raktárról azonnali szállításra a
legolcsóbb napiáron: benzint, petróleu-
mot, gép- s hengerolajokat, kocsikenő-
csőt, valódi angol gépsziját, zsákok,
ponyvát, zsineget. 1797

Zsákkölosző intézet. Kérjen árajánlatot.

Egy 16 hónapos bika eladó.

Bővebbet:
Nikolaus Höflinger, Szécsánj.

SINGER
SIVAGI
STROJEVI
INGER
VARKÓGÉPEK a világ elismert
legjobb gépei.
2102
Fiók: Velikibecskerek, Aleksandrova u. 605.

Alapítvány raktáron van és kívánságára hozzszállítjuk a következő napilapokat és folyóiratokat:

Szerb nyelven:	Francia nyelven:	Olasz nyelven:
Vreme 1—	Le Temps 4—	Die Kunst 50—
Politika 1—	Le Petit Parisien 4—	Welt und Hund 15—
Zabavnik 2—	Le Matin 4—	Deutsche Jägerzeitung 10—
Ilustrovani List 3-50	Le Journal 4—	Westermanns Monatshefte 50—
Obzor 1-50	Journal des Debats 4—	Wiener Bilder 6—
Veselo Novine 1—	L'Humanité 4—	Das interessante Blatt 6—
Dom i Svet 7-50	Le Sourir 12—	
Koprive 3—	Journal Amusant 10—	
Zagrebački Sportski List 3—	La Vie Parisienne 12-50	
Comodia 4—	Illustration 25—	
Sport 4—	Paris Plaisir 20—	
		Magyar nyelven:
		Torontál 1—
		Bácsmezei Napló 1-50 (V. 3—)
		Délabaska 1-50 (V. 6—)
		Világ 5—
		Esti Kurir 4— (V. 5—)
		Pesti Tőzsde 10—
		Tőzsdei Hírlap 3—
		Aradi Közöny 2— (V. 3—)
		Autó 18—
		Egyenlőség 8—
		A Szellem 15—
		Borsszem Jankó 8—
		Színház Élet 15—
		Tolnai Világlapja 15—
		Futibusz 6—
		Nemzeti Sport 3—
		Sporthírlap 4—
		Jugoszláv Sportélet 3—
		Cavari 6—
		Ma Este 15—
		En Ujságom 6—
		Magyar Lányok 8—
		Új idők (kettős füzet) 20—
		Az Ojság 5—
		Pásztorláz 15—
		Aller képes családi lapja 10—
		Angol nyelven:
		Daily Mail 4—
		Német nyelven:
		Zagreber Tagblatt 2—
		Elegante Welt 25—
		Neue Freie Presse 5— (V. 7—)
		Neues Wiener Journal 5— (V. 7—)
		Newe Zeit 1—
		Temesvarer Volksblatt 2—
		Reigen 30—
		Sport im Bild 25—
		Die Börse 10—
		Fliegende Blätter 6—
		Ost und Süd 4—
		Moderne Welt 20—
		Das Illustrierte Blatt 6—
		Die Fackel 30—
		Lustige Blätter 12—
		Meggendorfer 6—
		Die Woche 14—
		Junggeselle 25—
		Fussball 10—
		Der Kicker 8—
		Berliner Ill. Zeitung 7—
		Hamburger Ill. Zeit. 4—
		Jugend 20—
		Divatlapok:
		Die Schöne Wienerin 12—
		Record 12—
		Toute la Mode 40—
		Wäsche- und Handarbeitzeitung 10—
		L'Elegante 25—
		Die Dame 30—
		Blatt der Hausfrau 8—
		Wiener Mode 15—
		Chiffon 25—
		Grande Mode 45—
		Junio 55—
		Star 60—
		Modemwelt 15—
		La Vraie Mode 18—
		La Coupe Exquise 50—
		Praktische Berlinerin 12—
		Paris Mode 30—
		Paris Elegant 40—
		Időszaki kiadványok:
		Nick Carter 5—
		Buffalo Bill 5—
		Indiánus történetek 4—
		Ullstein: Die spanischen Bücher 10—
		Ullstein: Romane 20—
		Kronenbücher 18—

Árak dinárban értendők. (V. = vasárnapi szám.)
Ezeket kívül kívánságra bármely napilap és folyóirat nálunk eredeti áron kapható.

„Orient“
hirlapterjesztő vállalat V. Becskerek, Aleksandrova u. 5.
Hirdetéseket felvesszünk eredeti kiadóhivatali áron a világ bármely lapja részére. 1458